

közönségnek, hogy a hivatalok saját külön, sablonos nyelve mennyire érthetetlen a beavatatlan ügyfél számára s hogy mennyi erőszakot tesz ez a stylus curialis a magyar nyelv természetén: s íme mégsem iparkodnak a jogi fakultáson javítani e lehetetlen állapoton. Írásbeli munkákat a főiskolákon a hallgatók nem igen végeznek; nálunk a jogi szakon éppen nem. Sem kollokviumok mellett, sem az ú. n. «alapvizsgák»-kal kapcsolatban ilyenek kidolgozását nem kívánják. Csak, ha valaki végzettsége tetejébe a tudományos zamatú *doctor* címet is el akarja nyerni: nos, csak akkor volna kénytelen megpróbálkozni először jogászai írásbeli munkálattal. De ekkor sem valamely, a gyakorlati életben szükséges fogalmazványt kell írnia, hanem valaminő fiók-tudományos munkát, aminővel soha nem próbálkozott. És ami a legszomorúbb, de immár nem is titok: ezek a munkák éppenséggel nem jönnek számításba. A tanárok nem is igen olvassák el... Minek is tennék! Hiszen a legtöbbet ezek közül nem is az írta, aki benyújtotta. Ezeket a disszertációkat egyszerűen vásárolni lehet a raktáron levő gyári készítményekből börzei áron. És e tisztátalan üzletre senkisé sem tapos reá! Így történhetik meg aztán, hogy jogi doktori címet kaphat s ügyfelekre szabadulhat rá tucattjával olyan ember, aki értelmesen fogalmazni teljességgel nem képes, sőt igen gyakran szabatosan magyarul írni s beszélni sem tud.

Az elmondottak csak töredékes részletek abból a nagy kérdéscsoportból, amely szemünk elé tárul, mihelyt a főiskolai (egyetemi és akadémiai) nevelés és oktatás ügyét problémának fogjuk fel. Főként a jogakadémiákra gondoltam, de egyetemeink mindenik karán s a theologiai intézetekben is van mit meggondolni bőségesen. S mindezeknek kihatása van egész közéletünkre.

Gergely György.

VEGYES.

A III. egyetemes tanügyi kongresszus egybehívását mondta ki szükségesnek a nov. 15. tartott középiskolai tanári kongresszus. A mindenik fokú tanító személyzet tömörítését, az egész köznevelés reformjának előkészítését, nagy nemzeti művelődési politikai program kidolgozását remélik attól, ha majd e kongresszus valamely állandó szervezetet létesít s időnként ily egyetemes nagygyűlések ülnek össze. Ezt a szükségletet mindenik iskolafaj tanfőnöke érzi; az együtt működés feltétele, az együtt gondolkodás az utóbbi időben lényegesen megerősödött s ha gyorsan a siker nem látszhatik is meg, remélhető oly folyamat megindulása, amely köznevelésünk

rég óhajtott benső egységét a külső szervezet egységessé formálásánál előbb megteremtheti. Nagyon kívánatos, hogy kishitűség és akadályok a helyes kezdeményezésnek hamarosan véget ne vessenek.

Az Országos Pædagogiai Könyvtár és a vele kapcsolatos olvasóterem szeptember végén megnyitott új helyiségében: IV. Andrásy-út 69. Ünnepnapok kivételével használható vasárnap és csütörtökön d. e. 10—12-ig s pénteken kívül minden hétköznapon d. u. 3—7-ig.

Beküldött, nem nevelésügyi munkák: Magyar Könyvtár 702—722. sz. (719: *Wallis*, Az ember tragédiája. Hollandból ford. dr. Erdélyi K.). — Olesó Könyvtár 1693—1722. sz. (1707—16: *Carlyle*, Sartor Resartus. Angolból ford. Tankó B.). — *Hárfás*, Hírárm és egyéb költemények. — A kassai Kazinczy-Kör 1912/13. évi jelentése. — *Batta István*, Adatok és észrevételek az interferenciás fotokrómiák optikai elméletének kritikai történetéhez. Békés, 1913. 8° 117 l. — *Rudnyánszky Gy.*, Fiúk, leányok verseskönyve. Bpest, Franklin-Társ., 1914. 8° 163 l. — *Von den Steinen*, Közép-Brazília természeti népei között. Bpest, Lampel R., n 8° 275 l., ára kötve 9 K.

